

T.B.M.M.
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 06.12.2023
Sayı: 23

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de bugün engelli vatandaş sayısının yaklaşık olarak 10 milyon olduğu tahmin edilmektedir. Bu miktar, ülkemiz nüfusunun yaklaşık %12’sinin engelli bireylerden oluştuğunu göstermektedir. Ancak başta TBMM çatısı altında yasama tarafından yapılan kanun çalışmaları olmak üzere hükümet tarafından üretilen politikalar ve hizmetlerde de engelli bireylerin sahip olmaları gereken öncelikler sayıca nüfus içerisindeki oranları dikkate alındığında yetersiz görülmektedir. Bu çalışmaların sağlıklı bir biçimde yürütülebilmesi amacıyla engellilerin engellerine ait kategorilerinin belirlenmesi ve her bir engel kategorisindeki vatandaş sayısı ile demografik verilerinin tespit edilmesine ihtiyaç vardır. Türkiye’de yaşayan engelli vatandaşlar hakkında sağlıklı politikalar geliştirilmesi ve bu konuda yapılacak kanun çalışmalarında başvurulması amacıyla Anayasanın 98’nci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104’ncü ve 105’nci maddeleri gereğince engelliler hakkındaki kategorik verilerin netleştirilmesine yönelik Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz. 06.12.2023

Bülent KAYA
İstanbul Milletvekili
Grup Başkan Vekili

GEREKÇE

Doğuştan ve genetik durumlar ile çeşitli nedenlere bağlı olarak sonradan meydana gelen hastalıklar, kazalar ve yaralanmalar sonucu ortaya çıkan sakatlıklara bağlı olarak hareket, duyu ve organ işlevleri ile yaşamın birçok alanında kısıtlanan veya engellerle karşılaşan kişiye engelli denilmektedir. Engellilik bedensel, zihinsel ve süreğen hastalıklara bağlı olarak tanımlanabilmekte ve farklı oranlara göre değişiklik gösterebilmektedir.

Engellilik durumu insani bir hâl olmakla birlikte toplumsal ve yönetsel açıdan da muhtelif zorluklar içerebilmektedir. Bu durum çeşitli koşullar altında bir toplumda engellilere yönelik ayrımcılık olarak da ortaya çıkabilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 2'nci maddesinde devletimiz demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olarak tanımlanmıştır. Buna göre engelli vatandaşlarımızın da tüm sosyal haklardan faydalanmak konusunda diğer vatandaşlarla eşit oluşlarının ayrıca belirtilmesine gerek yoktur. Ne var ki gündelik hayatın karmaşası içinde ve mevcut ekonomik koşullar altında engelli insanlarımızın söz konusu haklarını diğer bireylerle eşit bir biçimde kullanma imkanının kısıtlandığı da bir gerçektir. Engellilerle ilgili ortaya konulan ve yapılacak çalışmalarda engelli bireyin temel insan hak ve özgürlüklerinden tam ve diğer vatandaşlarla eşit şekilde yararlanmasını ve topluma tam ve etkin bir şekilde katılımlarını sağlamak önem arz etmektedir.

Bunu gerçekleştirebilmenin koşullarından birisi engeller ile ilgili sağlıklı ve hızlı veri akışını temine edebilmek, engelli vatandaşlarımızın ekonomik ve sosyal göstergeler içindeki konumlarını tespit edebilmektir. Ayrıca günümüzde değişen koşullara göre dünyada engellilere yönelik üretilen muhtelif politikaların dayanağını oluşturan normlar ve standartlar da farklılaşabildiği için söz konusu standartlar açısından engelli bireylerin kategorize edilmesine de ihtiyaç duyulmaktadır. Bu amaçla dünya standartlarına göre engellilerin sorunlarına çözüm bulunmasını hedefleyecek politikaların belirlenebilmesi için ülkemizdeki engellilerin demografik bilgileri ile engellerine ait kategorilerinin belirlenmesi için bir araştırma yapılması elzemdir.

Bu nedenlere bağlı olarak Türkiye'de yaşayan engelli vatandaşlarımız hakkında sağlıklı politikalar geliştirilmesi ve bu konuda yapılacak yasama ve yürütme faaliyetlerinde müracaat edilmesi için engellilerin, engellerinin dünya standartlarına göre kategorizasyonlarının gerçekleştirilmesi önemli bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır.